

طراحی حروف فارسی

نوشته و تألیف

امیرسامان حنیفی

این اثر مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ است. لذا هرکس تمام و یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ی ناشر، نشر یا پخش و یا عرضه کند مورد پیگیری قانونی قرار خواهد گرفت.

انتشارات مارلیک

سرشناسه: حنیفی، امیرسامان، ۱۳۶۲ - عنوان و نام پدیدآور: طراحی حروف فارسی /
امیرسامان حنیفی، مشخصات نشر: تهران: مارلیک، ۱۳۹۸، مشخصات ظاهری: ۱۱۰
ص: جدول، شابک: ۶-۷۰-۵۲۸۴-۶۰۰-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیبا /
موضوع: طراحی گرافیک (چاپ) -- ایران / موضوع: Graphic design (Typogra-
phy) -- Iran / رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ط ۹ ح / ۷ / ۲۵۰ Z رده بندی دیویی: ۶۸۶/۲
شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۸۱۶۲۲

طراحی حروف فارسی

نوشته و تألیف: امیرسامان حنیفی
ناشر: انتشارات مارلیک
صفحه آرای، طراحی جلد، ناشر: حنیفی - پ: امیرسامان حنیفی
چاپ نخست: ۱۳۹۸
تیراژ: ۵۰۰ نسخه
قیمت: ۳۰۰۰ تومان

هرنوع تکثیر، انتشار یا استفاده از تمامی و یا بخشی از اثر به شکل
فتوکپی، الکترونیکی، ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازاریابی و پخش
ممنوع و قابل پیگرد قانونی است.
شابک: ۶-۷۰-۵۲۸۴-۶۰۰-۹۷۸
ISBN: 978-600-5284-70-6

انتشارات مارلیک

مارلیک
ناشر کتاب‌های هنر
ناشر تخصصی

می‌بایست با هوشیاری خاص خود این هنر را در روندی جدید به کار گیرند. در دنیای امروز، خط وظیفه دارد علاوه بر زیبایی و تبلیغ، مفهوم را به آسان‌ترین، سهل‌ترین، سریع‌ترین و خواناترین وجهی بیان نماید تا در نگاه اول فرم، محتوا، شکل و مفهوم جایگاهی که خط در آن استفاده می‌شود را به بیننده و خواننده القاء کند. پس استفاده از نوشتار در گرافیک، امری اجتناب‌ناپذیر و جدا نشدنی است. تصاویر و نوشتار در کنار هم یکدیگر را کامل می‌کنند و نقش خبری و پیام‌دهنده را به خود می‌گیرند.

فرمت و نوع چیدمان متن از اجزای اصلی طراحی گرافیک و محصولاتی چون کاتالوگ، پوستر، بروشور، بیل‌بورد، تبلیغات ژورنالی، وب‌سایت‌ها و ... می‌باشند. اما متأسفانه توجه کمتری به آن می‌شود، غافل از اینکه مهندسی طلایی وجود دارد به نام متن و فونت زیبا که می‌تواند از یک صفحه تک رنگ ساده، طرحی زیبا و جبهه‌می بسازد.

اگر به قدرت متن در طراحی پی ببریم، تحولی بزرگ در کارمیتان انجام می‌پذیرد. اما این امر مستلزم تمرین و شناخت فونت‌های متفاوت است. متأسفانه به دلایل مختلفی مانند ضعف در فونت‌های طراحی شده موجود (به غیر از تعدادی)،

اهمیت نوشتار در سیر تحول جوامع انسانی به حدی است که به اعتبار بهره‌گیری یا عدم بهره‌گیری از خط، جوامع انسانی را به دو گروه «دارای خط» و «فاقد خط» تقسیم کرده‌اند. ایرانیان نیز از دیر باز به این مهم آگاه بوده‌اند و با خط به واسطه هنر خوشنویسی توجهی خاص داشته‌اند. مردم این سرزمین همواره در تلاش بوده تا از این هنر در جهت زندگی بهتر بهره‌مند شوند. کنده‌کاری‌های زیبا بر روی ظروف و به کارگیری خط و خوشنویسی در معماری و زیباسازی بناها و نمایانگر آن است که ایرانیان، خط و این هنر تزئینی را جزئی از زندگی خود به‌شمار می‌آورند و در همه امور به‌نحو شایسته‌ای از آن بهره‌می‌برده‌اند. این هنر فاخر در دوران اسلامی به وسیله ایرانیان به تکامل رفته و با گذشت قرن‌ها این میراث گرانبها که شناسنامه مردم ایران از دوران باستان تا به امروز است، همچنان مورد استفاده قرار می‌گیرد و جایگاه خود را حفظ نموده است.

باید توجه داشت که خطاطی در دنیای سنتی، پیوسته با تحول و نوآوری همراه بوده است. جامعه مدرن و امروزی ما با نیازمندی‌های خاص خود، بازهم می‌تواند از این هنر بهره‌مند شود. نیازهای تبلیغاتی، تجاری، سینماها، کتاب‌ها، روزنامه‌ها و مسابقات، بیان جدید بصری را طلب می‌کنند. طراحان گرافیک

میل به استفاده از کلمات انگلیسی در طراحی‌ها به شدت قابل رویت می‌باشد. به عنوان یک طراح گرافیک و کسی که سال‌ها با این مسائل روبرو بوده است، تا حدودی می‌توان به این تمایل حق داد. اما باید توجه داشت که نمی‌توان تمام مشکلات را در نبود فونت‌های مناسب فارسی بدانیم. ضعف و عدم توانمندی در استفاده درست و به جای نوشتار فارسی، یکی از مشکلات اساسی و بسیار حائز اهمیت در این حوزه است. در این مجرعه تلاش شده است روند طراحی و اجرای یک فونت فارسی، با لحن و کارکردی از پیش مشخص شده به ذهن و نگاه طراح درآید. هدف از تهیه این مجموعه، نمایش فرایند صحیح طراحی حروف فارسی و تدوین آن است. اما نکته‌ای که در عمل نحوه طراحی، اصلاح و توجه به قواعد را بیان می‌کند، کمبود منابع آموزشی مناسب برای پرورش هنرجویان در طراحی حروف فارس با روشی درست، از دیگر انگیزه‌های تدوین این مجموعه بوده است.

کتاب «طراحی حروف فارسی» با نگاهی به شباهت‌های طراحی حروف فارسی در ایران، مواردی تاریخی را بیان می‌کند که پیش‌تر به این شکل در جایی آورده شده است. در بخش‌های اصلی با بیان تعریف‌ها، روش‌ها، مراحل و اصول طراحی، سعی در ارائه‌ی الگوهای صحیح و اصولی برای طراحی حروف فارسی و درخور تولید دارد. آنچه که بر کسی پوشیده نیست طراحی فونت فارسی فرایندی پرتکنیک و نیازمند تلاش و تجربه بسیاری است که تنها با تمرین و مداومت در طراحی به دست خواهد آمد. با این وجود کوشش شده است که با تمام بضاعت هرچند اندک، کمال استفاده از نگاه هنرمندان و راهنمایی‌های موشکافانه استادان این حوزه بدست آید.

فهرست

۵۷.....	۱-۳-فونت تایپ فیس.....	۱۱.....	مقدمه.....
۵۹.....	۲-۳-تایپوگرافی.....	۱۷.....	فصل اول.....
۶۳.....	۳-۳-دسته بندی کاربردی حروف فارسی.....	۱۹.....	خط فارسی، بارانده.....
۶۴.....	۴-۳-اجزای حروف.....	۲۹.....	خوشنویسی، تجلی گاه و معنیت.....
۶۷.....	فصل چهارم.....	۳۹.....	فصل دوم.....
۶۹.....	لحن، قوائد و نمونه.....	۴۱.....	در باب طراحی حروف.....
۸۱.....	فصل پنجم: کارگاه طراحی.....	۴۳.....	خط کوفی.....
۸۲.....	اتود برای لحن صنعتی.....	۴۱.....	کاربرد خط کوفی در طراحی گرافیک.....
۸۶.....	ف.ایند طراحی.....	۴۱.....	نسخ.....
۹۲.....	معرف فونت امیرسامان ح.....	۴۶.....	ثلث.....
۱۰۱.....	فصل ششم.....	۴۷.....	نستعلیق.....
۱۰۳.....	بازبینی قوائد مهم.....	۴۹.....	شکسته نستعلیق.....
۱۰۸.....	منابع.....	۵۰.....	مقایسه خطوط.....
		۵۵.....	فصل سوم.....
		۵۷.....	شناخت و تعاریف.....